

3. Освітня програма «Психологія» (бакалавр). URL : http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osvitni_programi/Osvitni_programu_bakalavr/2019_rik/Psikhologiya.pdf (дата звернення 15.01.2022).

4. Про затвердження професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти» Лист Міністерства освіти і науки України. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf (дата звернення 15.01.2022).

5. Профіль освітньо-професійної програми «Психологія» (бакалавр). URL : <https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/psihologiya/> (дата звернення 15.01.2022).

6. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)». URL : https://khai.edu/assets/files/robochi-programi/vibirkovi-disciplini/rp_b_inozemna-mova-anglijska-za-rivnyami-volodinnyanmk-3-2021-1-kurs.pdf (дата звернення 15.01.2022).

7. Робоча програма навчальної дисципліни «Англійська мова за фахом». URL : https://drive.google.com/file/d/1q_jRkcB-Vl5ofGiJLl1euxG-gTrfDMsd/view (дата звернення 15.01.2022).

8. Скільки готові платити роботодавці за знання англійської мови. URL : <https://grc.ua/article/25432> (дата звернення 15.01.2022).

Очкур К. С.

**Розвиток візуалізації мислення здобувачів освіти під час навчання
англійської мови**

Харківський національний педагогічний університет імені

Г.С. Сковороди, Харків

Актуальність теми обумовлена тим, що людина у сучасному світі, соціумі має використовувати свої мисленнєві здібності на високому рівні потужності.

Навчальна, наукова, робоча, творча та інші діяльності вимагають від людини володіння критичним, аналітичним, творчим та наочно-образним мисленням. Саме тому розвиток різних мисленнєвих процесів учнів в школі є однією з головних цілей навчальної діяльності.

Візуалізація мислення є здатністю людини наочно й структуровано зобразити думки. А. Вербицький надає таке значення «візуалізації»: «згортання розумових змістів у наочний образ; будучи сприйнятим, образ може бути розгорнутий і служити опорою адекватних розумових і практичних дій» [1]. Під час навчального процесу, використання візуалізації значно полегшує процес навчання та запам'ятовування саме у вивченні англійської та інших іноземних мов. Як відомо, понад 85% здобувачам освіти притаманний візуальний стиль навчання. Оскільки зараз є важливим розвиток автономності здобувачів у навчанні, розвиток та майстерне використання візуалізації мислення учнями спонукає їх до самостійного та успішного подальшого навчання впродовж всього життя.

Існує багато методів та технік для розвитку візуалізації мислення під час навчання. Розглянемо найефективніші та практичні з них.

Перш за все здобувачі освіти повинні бачити, як використовувати візуалізацію у реальному житті для поліпшення та полегшення навчального процесу. Прикладом цього може стати педагог, який майстерно та доцільно використовує цю методiku. Ефективним буде наявність візуального зображення матеріалу навчального заняття. Вчитель може використовувати інтерактивні презентації, слайд шоу, відео, структуровані таблиці з основними поняттями, хмари зі слів, пов'язані з темою. Усе це допомагає структурувати знання здобувачів та спонукає до самостійної обробки матеріалу в візуальному стилі.

Змішане навчання, мережеві ресурси і традиційне навчання стали нероздільними поняттями у сучасному світі. Здобувачі відчувають себе вільно та природно в інтернет-просторі. Педагоги повинні використовувати інтереси

учасників освітнього процесу для покращення ефективності навчання. Використання інтерактивних підручників та книг у навчальній діяльності не тільки спонукає інтерес до самостійного читання, але й надає можливість ширше використовувати дидактичний матеріал, доповнюючи текст книги аудіо, відеоматеріалами, малюнками, коміксами. Використання соціальних мереж, гіфок та мемів зробить навчання не тільки візуально яскравим, але й змістовним та зрозумілим. Інтелект-карти та інтерактивні стрічки часу так само чудово структурують і візуалізують інформацію під час навчання англійської та інших мов. Вивчаючи нову тему, педагог може спонукати здобувачів створити мініпроект у вигляді інтелект-карти. Використовуючи основні слова й тези, стрілки, схематичні графічні малюнки та зображення допомагають створити певні інформативні блоки з безліччю інформації в ній.

Одним із найскладніших, але цікавих варіантів візуалізації мислення є скрайбінг (з англійського “scribe”- писати, переписувати). Ця техніка була вперше використана британським художником Ендрю Парком, який під час своєї доповіді малював схематичні зображення на дошці. Слухачі також мали змогу робити помітки, схематичні малюнки та структурувати матеріал найефективніше для себе. Учасники лекції легше концентрувалися на матеріалі лекції використовуючи сенсорну систему максимально потужно. Педагог також може інтегрувати цю техніку під час розповіді нового матеріалу. Таким чином здобувачі освіти розвиватимуть не тільки візуалізацію мислення, але й творчий потенціал.

Аналізуючи різноманіття методів використання візуалізації мислення під час навчання англійської мови, можна зробити висновок, що мисленнєва діяльність через візуалізацію сприяє поліпшенню якості навчання та створює базис для розвитку гармонійної особистості здобувачів освіти.

Література:

1. Вербицкий А. А. Активное обучение в высшей школе: контекстный

подход. Москва: Высш. шк., 1991. с 207.

2. Прийоми візуалізації. URL : <https://naurok.com.ua/post/9-priyomiv-vizualizaci-dlya-vikoristannya-na-uroci> (дата звернення 20.11.2021)

Павліщева Я. О.

Комунікативні методики викладання англійської мови: загальні особливості та нагальні питання

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харків

Одним з найголовніших завдань, що ставлять перед собою сучасні методики викладання іноземних мов, постає розвиток навички вільного спілкування в ситуації міжкультурної комунікації в глобалізованій спільноті. Тому сукупність навчальних технік та методик, що розробляються на використовуються викладачами англійської мови, умовно можна об'єднати під назвою “комунікативне викладання іноземної мови”. Зазначену групу методик визначають ряд загальних характеристик. Насамперед висувається ідея активної ролі студента й допоміжної, другорядної функції викладача в процесі навчання, коли увага приділяється в першу чергу індивідуальним лінгвістичним потребам студента, а викладач у свою чергу намагається створити сприятливе для спілкування середовище, в якому студенти співпрацюють в процесі виконання різноманітних комунікативних завдань. Розвиток навичок комунікації також підтримується інтерактивними видами діяльності в процесі навчання, які базуються на парній та груповій роботі студентів, де відпрацьовуються види спілкування реальних життєвих ситуацій. В результаті більшість методичних шкіл погоджуються з формулою “80:20”, що означає умовно 80% участі студента у навчальному процесі, його активну та самостійну позицію та 20% втручання викладача, що спрямовує та корегує навчальний процес, допомагає розвивати індивідуальні стратегії навчання студентів.